

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Deres referanse:
23/2514 - KBH

Vår referanse:
23/132788 - 10

Sted, dato:
Oslo, 19.09.2023

Politidirektoratets hørings svar - endringer i utlendingsloven kapittel 14 - utvidet adgang til frihetsberøvelse mv i saker som berører grunnleggende nasjonale interesser

Politidirektoratet viser til Justis- og beredskapsdepartementets høringsbrev 19. juni 2023 hvor endringer i utlendingsloven kapittel 14 om utvidet adgang til frihetsberøvelse mv i saker som berører grunnleggende nasjonale interesser ble sendt på høring.

Høringsfristen er 19. september 2023.

Politidirektoratet har forelagt høringen for samtlige politidistrikt, samt Politiets utlendingsenhet (PU). Direktoratet har mottatt innspill på høringen fra Øst politidistrikt, Oslo politidistrikt og PU. Høringsinnspillene fra politidistriktene og PU følger vedlagt.

Kort om høringsforslaget

Forslaget innebærer at det på ny vil bli gitt adgang til å benytte frihetsberøvelse og andre tvangsmidler også under behandlingen av en sak om bortvisning eller utvisning av hensyn til grunnleggende nasjonale interesser.

Begrunnelsen for forslaget til regelendring er at det har vist seg å være et sikkerhetsmessig behov for å kunne pågripe og internere under behandlingen av en sak etter utlendingsloven som kan berøre grunnleggende nasjonale interesser. Dette var det adgang til tidligere. En lovendring og justering av ordlyden i 2014 medførte imidlertid en utilsiktet begrensning av mulighetene for bruk av tvangsmidler i sikkerhetsaker. Utlendingsloven § 130 krever nå at det må være fastslått i et vedtak at utlendingen utgjør en trussel mot grunnleggende nasjonale interesser, og at det er truffet tiltak med sikte på utsendelse. Tidligere var det adgang til å benytte tvangsmidler også under behandlingen av sak før vedtak var truffet.

Politidirektoratets merknader

Politidirektoratet støtter de fremlagte forslag og høringsnotatets begrunnelse. Det vises til at bakgrunnen for forslaget, er et sikkerhetsmessig behov for å pågripe og internere under en sak etter utlendingsloven som kan berøre grunnleggende nasjonale interesser. Forslaget er i realiteten en gjenopprettelse av nødvendig hjemmel etter at en lovendring førte til en utilsiktet begrensning av denne muligheten i 2014.

Oslo politidistrikt skriver i forhold til punkt 4.4 der det er foreslått en endring av "redaksjonell karakter", dvs. bestemmelsen om at det ikke gjelder en lengste samlede tid i utlendingsloven § 106 b for saker som omhandler grunnleggende nasjonale interesser. Distriktet anbefaler at det lovteknisk også i utlendingsloven § 106 b henvises til et nytt fjerde ledd i utlendingsloven § 130, eventuelt at det inntas en henvisning til unntaket i § 130 i § 106 b. Dette med tanke på at distriktene bistår med internering i disse sakene, og en slik henvisning vil derfor være hensiktsmessig.

Politidirektoratet støtter forslaget fra Oslo politidistrikt.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Et utvidet rom for tvangsmidler, kan føre til flere fremstillinger for retten. POD antar imidlertid at det ikke vil dreie seg om en økning som vil være av særlig økonomisk betydning.

Med hilsen

Kristine Langkaas

Seksjonssjef

Marielle Kvalheim Gunnarsen

Rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Vedlegg:

Høringsinnspill - endringer i utlendingsloven kapittel 14 - utvidet adgang til frihetsberøvelse mv i saker som berører grunnleggende nasjonale interesser - Politiets utlendingsenhet

Høringsinnspill - endringer i utlendingsloven kapittel 14 - utvidet adgang til frihetsberøvelse mv i saker som berører grunnleggende nasjonale interesser - Oslo politidistrikt

Høringsinnspill - endringer i utlendingsloven kapittel 14 - utvidet adgang til frihetsberøvelse mv i saker som berører grunnleggende nasjonale interesser - Øst politidistrikt

Politidirektoratet
Postboks 2090 Vika
0125 Oslo

Deres referanse:
23/132788-4

Vår referanse:
23/167121 - 2

Sted, dato:
Oslo, 05.09.2023

Kort innspill til høring - endringer i utlendingsloven kapittel 14

Det vises til deres brev av 02.08.2023 med dokumenter tilknyttet hørings sak vedrørende utvidet adgang til frihetsberøvelse mv. i saker som berører grunnleggende nasjonale interesser.

Frist for tilbakemelding er 06.09.2023.

Politiets utlendingsenhet (PU) vil kort bemerke at vi støtter endringsforslaget i sin helhet. PU er enig i at det er et sikkerhetsmessig behov for å kunne beslutte frihetsberøvelse og bruk av andre tvangsmidler under behandlingen av en sak etter utlendingsloven om bortvisning eller utvisning av hensyn til grunnleggende nasjonale interesser.

Selv om det i sikkerhetssakene kan være andre grunnvilkår for frihetsberøvelse etter lovens § 106 som er oppfylt, som eksempelvis identitetstvil og/eller unndragelsesfare, så kan det likevel være saker hvor dette ikke kan påvises i tilstrekkelig grad for å pågripe/internere. Ettersom sikkerhetssakene kan være komplekse og dermed tidkrevende hva gjelder å få fattet vedtak etter utlendingsloven § 130, er det behov for å kunne avhjelpe potensielt alvorlige konsekvenser ved å muliggjøre frihetsberøvelse mens sak verserer.

Ved å gjeninnføre den tidligere adgangen til å kunne bruke tvangsmidler mens sak verserer i sikkerhetssaker vil bestemmelsen i lovens § 130 også harmonere bedre med lovens øvrige bestemmelser om tvangsmidler. PU kan videre ikke se at det knytter seg særlige betenkeligheter til forslaget ettersom de øvrige vilkårene for tvangsmiddelbruk, og særlig overfor frihetsberøvelse med tanke på minste inngreps prinsipp, like fullt gjelder.

Med hilsen

Jon Andreas Backlund Johansen
Seksjonsleder

Jorid Merete Lindback
Politiadvokat 2

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Politidirektoratet
Postboks 2090 Vika
0125 OSLO

Deres referanse:
23/132788-4

Vår referanse:
23/166610 - 2

Sted, dato:
Ski, 08.08.2023

Høring - endringer i utlendingsloven kapittel 14 - utvidet adgang til frihetsberøvelse mv i saker som berører grunnleggende nasjonale interesser

Det vises til Politidirektoratets henvendelse 2. august 2023 vedr. Justis- og beredskapsdepartementets forslag om endringer i utlendingsloven om utvidet adgang til frihetsberøvelse mv i saker som berører grunnleggende nasjonale interesser. Forslaget er på offentlig høring og Politidirektoratet ber om at eventuelle innspill oversendes så snart som mulig og senest innen 6. september 2023.

Øst politidistrikt har gjennomgått høringsnotatet og tiltrer forslaget i sin helhet.

Med hilsen

Erik Kongsgaard

Politiadvokat 2

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Kopi:

Grethe Løland
Merete Christin Beck

Politidirektoratet
Postboks 8051. Dep
0031 Oslo

OSLO POLICE DISTRICT

Deres referanse:

Vår referanse:

Sted, Dato

Oslo, 31.08.2023

HØRING – ENDRINGER I UTLENINGSLOVEN KAPITTEL 14 – UTVIDET ADGANG TIL FRIHETSBERØVELSE MV I SAKER SOM BERØRER GRUNNLEGGENDE NASJONALE INTERESSER.

Innledning

Oslo politidistrikt (OPD) viser til Justis- og beredskapsdepartementet sitt høringsnotat av 19. juni 2023 med forslag til endringer i utlendingsloven om utvidet adgang til frihetsberøvelse i saker med videre i saker som berører grunnleggende nasjonale interesser. Høringsfristen er 19. september 2023. Politidirektoratet (POD) ber i den forbindelse om innspill fra Oslo politidistrikt. **Frist for innspill til POD er satt til 6. september 2023.**

OPD støtter de fremlagte forslag og høringsnotatets begrunnelse. Det vises til at bakgrunnen for forslaget, er et *sikkerhetsmessig behov* for å pågripe og internere under en sak etter utlendingsloven som kan berøre grunnleggende nasjonale interesser. Forslaget er i realiteten en gjenopprettelse av nødvendig hjemmel etter at en lovendring førte til en utilsiktet begrensning av denne muligheten i 2014.

Til pkt. 4.1 Pågrepelse og internering

OPD er enig i departementets vurdering om at et forhåndsvarsel eller tilbakekall som er begrunnet i grunnleggende nasjonale interesser bør være tilstrekkelig til å pågripe og internere utlendingen. De er viktig at adgangen blir nedfelt i lovtekst, hvilket gjør det enklere for politiet å begrunne interneringen overfor domstolene. OPD har erfart at det i praksis etter 2014 har vært noe mer utfordrende å føre en slik internering for domstolen dersom det ikke allerede ved pågrepelse foreligger et vedtak. Alvorligheten i disse sakene innebærer at et slikt handlingsrom kan være avgjørende for å avverge "hendelser" i regi av interneringskandidaten.

Til pkt. 4.2 særlig om pågrepelse og internering i saker om bortvisning eller utvisning av hensyn til grunnleggende nasjonale interesser av utlending som ikke har oppholdstillatelse

OPD støtter og er enig i departementets vurdering knyttet til at det skal kunne besluttes pågrepelse og begjæres internering i saker om bortvisning/utvisning før det er fattet vedtak

Oslo politidistrikt

eller utstedt forhåndsvarsel. OPD erfarer at hastemomentet som nevnt fra Departementet er sentralt i disse sakene.

Til pkt. 4.4. Annet

Det er foreslått en endring av mer "redaksjonell karakter", dvs. bestemmelsen om at det ikke gjelder en lengste samlede tid i utlendingsloven § 106 b for saker som omhandler grunnleggende nasjonale interesser. Det anbefales at det lovteknisk også i utlendingsloven § 106 b henvises til et nytt fjerde ledd i utlendingsloven § 130, eventuelt at det inntas en henvisning til unntaket i § 130 i § 106 b. Dette med tanke på at distriktene bistår med internering i disse sakene, og en slik henvisning vil derfor være hensiktsmessig.

Til pkt. 5 Økonomiske og administrative konsekvenser

Et utvidet rom for tvangsmidler, kan føre til flere fremstillinger for retten. Foreløpig antas det at det ikke vil dreie seg om en økning som vil være av særlig økonomisk betydning.

Med hilsen

Jan Eirik Thommassen

Driftsenhetsleder

Saksbehandler:
Anita Eskilt Andhøy
politiadvokat 2
Patricia Skaldebø-Rød
politiadvokat 2
Telefon: 22 66 97 00